

[Avaleht](#) > ... > [Perekonnaasjad Ja Pärimine](#) > [Abielu Lahutamine Ja Kooselu Lõpetamine](#) > Sweden

# Abielu lahutamine ja kooselu lõpetamine

Sisu koostaja:



European Judicial Network  
(in civil and commercial matters)



## 1 Millistel tingimustel abielu lahutatakse?

Abielu lahutamist võib taotleda üks abikaasadest või seda võivad teha abikaasad koos. Teatavatel asjaoludel peab lahutusele eelnema kuuekuuline järelemõtlemisperiod. See on nii järgmistel juhtudel:

- kui mõlemad abikaasad seda taotlevad;
- kui üks abikaasadest elab alaliselt koos ühise alla 16-aastase lapsega ja sellel abikaasal on lapse hooldusõigus või
- kui üks abikaasadest soovib abielu lõpetamist.

Teatavatel erandjuhtudel on eespool nimetatud tingimustega hõlmatud abikaasadel siiski õigus lahutada abielu ilma järelemõtlemisperiodi kasutamata. Seda saab teha juhul, kui paar on elanud lahus kaks aastat. Ühel abikaasadest on samuti õigus lahutada abielu ilma eelnevat järelemõtlemisperiodi kasutamata, kui leitakse, et abikaasa tõenäoliselt sunniti abielu sõlmima, või kui abikaasa oli abielu sõlmimise ajal alla 18-aastane. Kui abielu sõlmiti lähisugulaste vahel või kui abielu sõlmimise ajal oli üks abikaasadest juba abielus või registreeritud partnerluses ja varasem abielu või partnerlus ei olnud lõpetatud, on kummalgi abikaasadest õigus lasta abielu lahutada ilma eelnevat järelemõtlemisperiodi kasutamata. Topeltabielu korral on kummalgi abikaasal eelnevast abielust samuti õigus lõpetada see abielu lahutusega ilma eelnevat järelemõtlemisperiodi kasutamata. Sama kehtib juhul, kui partnerluse registreerimise ajal oli üks partneritest abielus.

## 2 Millistel alustel abielu lahutatakse?

Abikaasal on alati õigus saada abielu lahutamise otsus ja ta ei pea sellise otsuse saamiseks esitama mingeid erilisi põhjuseid.

## 3 Millised on abielu lahutamise õiguslikud tagajärjed seoses

### 3.1 abikaasadevaheliste isiklike suhetega (nt perekonnanimi)

Lahutusega ei kaasne perekonnanime vahetust – abikaasad jätavad endale selle perekonnanime, mida nad kasutasid abielu jooksul. Abikaasa võib aga võtta tagasi oma varasema perekonnanime.

### 3.2 vara jagamisega abikaasade vahel

Pärast abielu lahutamist jagatakse abikaasade vara nende vahel ametliku vara jagamise teel. Üldpõhimõtte kohaselt jagatakse vara võrdselt. Abikaasade vara jagamisel ei ole mingit tähtsust sellel, mis põhjusel abielu lõppes.

### 3.3 abikaasade alaealiste lastega

Pärast lahutust on abikaasadel jätkuvalt oma laste ühine hooldusõigus.

Kummagi abikaasa taotlusel võib lahutust menetlev kohus teha otsuse laste hooldusõiguse, elukoha ja nende külastamise õiguse kohta.

Samuti võib kohus lahutusmenetluses ilma vastava taotluseta otsustada, et ühel vanemal peaks olema ainuhooldusõigus, kui on selge, et ühine hooldusõigus on vastuolus lapse parimate huvidega.

Mõlemad vanemad vastutavad oma lapse ülalpidamise eest. See vanem, kes lapsega alaliselt koos ei ela, täidab ülalpidamiskohustust, makstes teisele vanemale lapse eest elatist.

### 3.4 abikaasa ülalpidamise kohustusega?

Pärast abielu lahutamist vastutab kumbki abikaasa enda ülalpidamise eest ise. Erandeid kohaldatakse üksnes teatavates eriolukordades, näiteks juhul, kui ühel abikaasadest on raskusi enda ülalpidamisega pärast kauaaegse abielu lõppemist või kui esinevad muud konkreetset põhjused.

## 4 Mida tähendab õigusmõiste „lahuselu” igapäevaelus?

Rootsi õigus ei sisalda lahuselu reguleerivaid sätteid.

## 5 Millised on lahuselu eeltingimused?

Rootsi õigus ei sisalda lahuselu reguleerivaid sätteid.

## 6 Millised on lahuselu õiguslikud tagajärjed?

Rootsi õigus ei sisalda lahuselu reguleerivaid sätteid.

## 7 Mida tähendab mõiste „abielu kehtetuks tunnistamine” igapäevaelus?

Rootsi õigus ei sisalda abielu kehtetuks tunnistamist reguleerivaid sätteid. Abielu võib lõpetada kas juhul, kui üks abikaasadest sureb, või kui kohus teeb otsuse abielu lahutamise kohta.

## 8 Millised on abielu kehtetuks tunnistamise eeltingimused?

Rootsi õigus ei sisalda abielu kehtetuks tunnistamist reguleerivaid sätteid.

## 9 Millised on abielu kehtetuks tunnistamise õiguslikud tagajärjed?

Rootsi õigus ei sisalda abielu kehtetuks tunnistamist reguleerivaid sätteid.

## 10 Kas abielulahutusega seotud küsimusi on võimalik lahendada kohtuväliselt?

Abielu saab lahutuse teel lõpetada ainult kohtu otsusega. Siiski on olemas alternatiivsed võimalused, kuidas lahendada erinevaid abielu lahutamise seoses tekkida võivaid küsimusi.

Abikaasad võivad kasutada perelepitust, mille eesmärk on lahendada abikaasadevahelisi ja peresiseseid kooseluga seotud konflikte. Kohalikud omavalitsused vastutavad selle eest, et kõik soovijad saavad kasutada perelepitust, mida pakub kohalik omavalitsus või sobilik kutseline nõustaja.

Samuti on abikaasadel õigus n-ö koostöödiskussioonidele. Nende eesmärk on saavutada kokkulepe laste hooldusõiguse, elukoha ja külastusõigusega seotud küsimustes. Koostöödiskussioonid toimuvad eksperdi juhendamisel. Kohalikud omavalitsused vastutavad selle tagamise eest, et koostöödiskussioone saaksid

kasutada kõik, kes seda taotlevad.

Juhul kui vanemad soovivad teha muudatusi laste hooldusõiguse, elukoha või külastusõigusega seotud korraldustes, võivad nad asjaomases küsimuses kokkuleppe sõlmida. Sellised kokkulepped peab heaks kiitma kohaliku omavalitsuse sotsiaalhoolekande komitee.

## 11 Kuhu tuleb esitada abielu lahutamise, lahuselu või abielu kehtetuks tunnistamise avaldus? Millised on avalduse vorminõuded ja millised dokumendid tuleb lisada?

Rootsi õigus ei sisalda lahuselu või abielu kehtetuks tunnistamist reguleerivaid sätteid.

Lahutusmenetlust arutab selle paikkonna esimese astme kohus (*tingsrätt*), kus on ühe abikaasa alaline elukoht. Kui kumbki abikaasast ei ela Rootsis, arutab asja Stockholmi esimese astme kohus (*Stockholms tingsrätt*).

Kui abielu soovivad lahutada mõlemad abikaasad, võivad nad esitada lahutamiseks ühise avalduse. Abielulahutuse avaldusele tuleb lisada mõlema abikaasa isikut tõendav dokument. Kui abielu soovib lahutada ainult üks abikaasa, peab ta esitama hagiavalduse. Abielulahutuse avaldusele tuleb lisada selle abikaasa isikut tõendav dokument. Isikut tõendavaid dokumente saab taotleda Rootsi maksuameti (*Skatteverket*) kaudu.

## 12 Kas menetluskulude katteks on võimalik saada menetlusabi?

Abielulahutuse ja sellega seotud küsimuste puhul võidakse menetlusabi anda üksnes erandlikel asjaoludel.

## 13 Kas abielulahutuse, lahuselu või abielu kehtetuks tunnistamise otsuse saab edasi kaevata?

Rootsi õigus ei sisalda lahuselu või abielu kehtetuks tunnistamist reguleerivaid sätteid.

Lahutust käsitleva otsuse võib edasi kaevata apellatsioonikohtule (*hovrätt*).

## 14 Milline on abielulahutuse, lahuselu või abielu kehtetuks tunnistamise õigusliku tunnustuse taotlemise kord selles liikmesriigis, kui otsuse on teinud mõne teise liikmesriigi kohus?

Vastavalt nõukogu 25. juuni 2019. aasta määrusele (EL) 2019/1111, mis käsitleb kohtualluvust, abieluasjade ja vanemliku vastutusega seotud kohtuasjades tehtud lahendite tunnustamist ja täitmist ning rahvusvahelisi lapserõve (Brüsseli II määrus), tuleb ühes liikmesriigis tehtud kohtuotsust tunnustada teistes liikmesriikides, ilma et nõutaks ühegi erimenetluse järgimist.

Määrusega on lubatud esitada taotlusi, et teha kindlaks tunnustamisest või lahendi täitmisest keeldumise aluste olemasolu või puudumine.

## 15 Millisesse kohtusse peaksin pöörduma, kui soovin vaidlustada abielulahutuse, lahuselu või abielu kehtetuks tunnistamise otsuse tunnustamist, kui otsuse on teinud mõne teise liikmesriigi kohus? Milline on menetluse kord eespool nimetatud juhtudel?

Välisriigi otsuse mittetunnustamise või täitmata jätmise taotlused esitatakse esimese astme kohtule. Taotlused selle tunnustamiseks, et puuduvad alused välisriigi otsuse tunnustamisest keeldumiseks, esitatakse esimese astme kohtule.

Kui Brüsseli II määrusega ei ole ette nähtud teisiti, on kohtumenetlused reguleeritud kohtuasjade seadusega

(1996:242) (*lagen om domstolsärenden*).

## 16 Millise riigi õigust lahutusmenetluses kohaldatakse, kui abikaasad ei ela selles liikmesriigis või on eri riikide kodanikud?

Kui abielu lahutamise avaldusi menetletakse Rootsi kohtus, uuritakse asja üldjuhul Rootsi õiguse alusel.

Teatavatel juhtudel tuleb siiski arvesse võtta ka välisriikide õigusnorme. See kehtib eelkõige järgmistel juhtudel.

- Kui mõlemad abikaasad on välisriigi kodanikud ja elanud Rootsis alla ühe aasta, ei saa teha abielulahutust võimaldavat otsust vastu ühe abikaasa tahtmist, kui selleks puuduvad alused selle riigi õiguse kohaselt, mille kodanik on üks abikaasadest või mille kodanikud on mõlemad abikaasad.
- Kui mõlemad abikaasad on välisriigi kodanikud ja üks abikaasadest väidab, et abielu lõpetamiseks puudub alus selle riigi õiguse kohaselt, mille kodanik ta on, ei saa teha abielu lahutamist võimaldavat otsust, kui abikaasa või abikaasade ühiste laste huvidest lähtuvalt puuduvad selleks konkreetsed põhjused.

See veebileht on osa portaalist „[Teie Euroopa](#)“.

Sooviksime teilt [tagasisidet](#) selle kohta, kui kasulikuks peate sellel esitatud teavet.

---

■ Viimati uuendatud: 29/09/2025

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õiguslase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.